

Obsah modulů a doporučená literatura pro přijímací zkoušky na zkrácenou formu vzdělávání

Etika

Obsah modulu:

Etika - Základní pojmy, význam

- Etika v ošetrovatelské praxi

Etické kodexy a normy v práci sestry

- Evropská charta práv a svobod
- Úmluva o lidských právech a biomedicíně
- Helsinská deklarace
- Mezinárodní pravidla pro chování sestry z roku 1964
- Etické normy v ošetrovatelském povolání
- Základní úkoly sestry /ICN 1973/
- Práva pacientů – obecně
- Specifická práva podle věku pacientů a specifických ošetrovatelských oblastí
- Ústava ČR

Aktuální etické problémy v ošetrovatelském povolání, např.

- Thanatologie, práva umírajícího a jeho rodiny, eutanázie
- Transplantologie a zákonná úprava v ČR
- Asistovaná reprodukce, interrupce, sterilizace
- Problematika obětí domácího násilí, právní úprava platná v ČR

Doporučená literatura:

1. HAŠKOVCOVÁ, H. *Lékařská etika*. Praha: Galen, 2015. ISBN 978-80-7492-204-6.
2. HAŠKOVCOVÁ, H. *Práva pacientů*. Havířov: Nakladatelství A. Krtilové, 1996.
3. KUTNOHORSKÁ, J. *Etika v ošetrovatelství*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2069-2.
4. MUNZAROVÁ, M. *Zdravotnická etika od A do Z*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1024-2.
5. MUNZAROVÁ, M. *Eutanázie, nebo paliativní péče*. Praha: Grada, 2005.

Psychologie obecná a osobnosti

Obsah modulu:

Psychologie jako věda – předmět a odvětví psychologie, vztah k jiným vědním disciplínám, využití psychologie v praxi

Předmět psychologie

- Biologická a sociokulturní determinace psychiky
- Psychické procesy a stavy
- Psychologie osobnosti
- Struktura a vlastnosti osobnosti
- Aktivačně-motivační vlastnosti osobnosti

- Výkonové vlastnosti osobnosti
- Dynamické vlastnosti osobnosti
- Vztahově-postojové vlastnosti osobnosti
- Autoregulační vlastnosti osobnosti
- Metody obecné psychologie
- Techniky poznávání a posuzování osobnosti
- Faktory zkreslující poznání a posuzování osobnosti
- Sebepojetí, sebereflexe sebehodnocení a autoregulace osobnosti
- Osobnost v náročných životních situacích

Doporučená literatura:

1. HOLEČEK, V., MIŇHOVÁ, J., PRUNNER., P. *Psychologie pro právníky*. Dobrá Voda A. Čeněk: 2003. ISBN - 978-80-7380-065-9.
2. KELNAROVÁ, J., MATĚJKOVÁ, E. *Psychologie 1. díl*, Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3270-1.
3. ČECHOVÁ, V., ROZSYPALOVÁ, M., *Obecná psychologie pro zdravotnické školy*. Brno: NCONZO, 2012. ISBN 978-80-7013-548-8.

Vývojová psychologie

Obsah modulu:

- Základní pojmy a vymezení předmětu vývojové psychologie, využití psychologie v praxi
- Prenatální období a novorozenecké období
- Kojenecké období
- Batolecí období
- Předškolní věk
- Školní věk, puberta
- Období adolescence
- Dospělost
- Stáří
- Neuropsychický vývoj dítěte
- Životní cyklus člověka, vývojové fáze a předěly v životě člověka, podmínky psychomotorického vývoje
- Vývoj dětské hry, hračka
- Frustrace a deprivace v jednotlivých obdobích
- Výchova dítěte v rodině, výchovné styly

Doporučená literatura:

1. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál. 2000. ISBN 80-7178-308-0.
2. VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie*. Praha: Karolinum. 2007. ISBN 97-88024-6131-85.

Biofyzika

Obsah modulu:

- Molekulová biofyzika – struktur a vlastnosti molekul a jejich souborů, molekulové vlastnosti látek
- Účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus – gravitační vlivy, klimatické vlivy, vliv podtlaku a přetlaku
- Biomechanika pohybového systému
- Biofyzika krevního oběhu
- Biomechanika dýchání
- Biofyzika smyslového vnímání, dioptrický systém oka, sluchový orgán a jeho funkce
- Elektrické vlastnosti tkání – akční potenciál, jeho vznik a šíření, akční potenciály srdeční, mozkové, svalové, léčebné využití elektrického proudu
- Termometrie – tělesná teplota a její regulace, termometrie, teploměry
- Fyzikální základy radiologických vyšetřovacích a léčebných metod – druhy a zdroje ionizujícího záření, biologické účinky záření, radiologické diagnostické a léčebné metody
- Radiační ochrana obyvatelstva
- Využití odstředivé síly ve zdravotnictví – odstředivky (centrifugy)
- Sterilizace – fyzikální postupy, chemické postupy
- Destilace, termostat
- Čočky a korekce vad oka
- Účinky fyzikálních faktorů na lidský organismus
- Biofyzika smyslového vnímání
- Termometrie

Doporučená literatura:

1. ROSINA, J. a kol., *Biofyzika-Pro zdravotnické a biomedicínské obory*. Praha: Grada, 2013, ISBN 978-80-247-4237-3.
2. HÁLEK, J. a kol., *Biofyzika pro bakaláře*, Olomouc: UP, 2002. ISBN 80 -244-0529 – 683 – 1109.712.

Veřejné zdravotnictví a ochrana veřejného zdraví

Obsah modulu:

- Definice a náplň oborů: epidemiologie, zdravotní výchova a ochrana veřejného zdraví
- Proces šíření nákazy, infekční onemocnění – jejich charakteristika a diagnostický management
- Nákazy – alimentární, respirační, kontaktní, přenášené krví a dalším biologickým materiálem, přenášené vektory, nozokomiální a profesionální, protiepidemická opatření
- Veřejné zdraví a jeho ochrana, prevence infekčních a neinfekčních onemocnění, preventivní a běžný hygienický dozor, zdravotní výchova veřejnosti, legislativa
- Faktory životního a pracovního prostředí ovlivňující zdraví populace
- Drogové závislosti a jejich problematika
- Vývoj oborů veřejné zdravotnictví – systémy zdravotní péče
- Zásady péče o zdraví v rámci zdravotní politiky v ČR a ve vybraných zemích, zvláště EU
- Zdravotní politika SZO a její realizace
- Studium zdravotního stavu obyvatelstva – metody, statistika, základní statistické ukazatelé, mezinárodní klasifikace

Doporučená literatura:

1. PODSTATOVÁ, H. *Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena*. Olomouc: Epava, 2001. ISBN 80-86297-07-1.
2. STREJČKOVÁ, A. a kol. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví*. Praha: Fortuna 2007. ISBN 80- 7168-943-0.

Zdravý životní styl

Obsah modulu:

Význam a perspektiva výchovy ke zdraví

Zdraví a jeho determinanty

- definice zdraví a nemoci
- determinanty a faktory zdraví jedince a populace

Program Světové zdravotnické organizace

- základní údaje o SZO
- zdravotní stav obyvatelstva ČR
- potřeba nové strategie péče o zdraví
- Národní program podpory zdraví a jeho analýza
- program „Zdraví pro všechny v 21. století“
- charakteristika regionu z hlediska zdravotního stavu obyvatelstva
- regionální a dílčí programy podpory zdraví, jejich cíle a priority
- Holistické pojetí zdraví
- Zdravý způsob života
- Individuální a společenské podmínky zdravého způsobu života, odpovědnost za vlastní zdraví
- Oblasti zdravého způsobu života, rizikové faktory, poškozování vlastního zdraví
- Výchova ke zdravému způsobu života, vliv medií a reklamy
- Metody výchovy ke zdraví a jejich využití
- Zásady výchova ke zdraví
- Metody výchovy individuální, skupinové, hromadné
- Formy a prostředky výchovy ke zdraví
- Základy edukační činnosti
- Sledování efektivity výchovy ke zdraví
- Komunikace, sociální komunikace, masová komunikace
- Sociální marketing, Peer výchova

Doporučená literatura:

1. MACHOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, D. *Výchova ke zdraví*, Praha: Grada, 2009, ISBN 97-88024-727-15-8.
2. WASSERBAUER, S. *Výchova ke zdraví*. Praha: Státní zdravotní ústav, 1999.
3. *Zdraví 21 – zdraví do 21 století*. Praha: WHO, MZČR. 2001 ISBN 80-85047-49-5.
4. MARKOVÁ, M., *Determinanty zdraví*. Brno: NCONZO, 2012. ISBN 978-80-7013-545-7.

5. TOMBAK, M., *Cesta ke zdraví*. Vendryně: Nakladatelství Beskydy, 2013. ISBN 978-80-87431-20-7.
6. ČELEDVÁ, L., ČEVELA, R., *Výchova ke zdraví*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3213-8.

Mikrobiologie a imunologie

Obsah modulu:

- definice a náplň oborů: mikrobiologie (bakteriologie, virologie, parazitologie), imunologie
- mikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristika
- odběr biologického materiálu, kultivace, antimikrobiální terapie
- imunita, imunitní systém, očkování, poruchy imunity
- imunoterapie
- instruktáž odběru biologického materiálu
- interpretace bakteriologických nálezů
- identifikace parazitů

Doporučená literatura:

1. PODSTATOVÁ, H. *Mikrobiologie, epidemiologie, hygiena*. Olomouc: Epava, 2001. ISBN 80-86297-07-1.

Komunikace

Obsah modulu:

- Komunikace jako forma sociální interakce
- Specifikace komunikace ve zdravotnictví
- Neverbální komunikace – proxemika, posturologie, haptika, mimika, kinezika, gestika nácvik v modelových situacích
- Baby masáže
- Verbální komunikace – komunikátor, komunikant, komuniké, komunikační kanál, zpětná vazba
- Psychologický dopad komunikace na klienta, chyby v komunikaci
- Rozhovor – obsah, fáze, druhy, kladení otázek, zaujímání a projevování postojů, chyby
- Bazální stimulace
- Devalvace, evalvace
- Naslouchání
- Asertivita, agresivita, pasivita
- Komunikace v závažných situacích, prevence a řešení konfliktů, komunikace s agresorem
- Komunikace s klientem různého věku a zdravotního stavu a na různých úsecích klinické praxe, komunikace s příbuznými
- Komunikace s lékařem a dalšími zdravotnickými pracovníky, se studenty, komunikace v týmu
- Komunikace s institucemi, při hledání zaměstnání, osobní prezentace
- Komunikace s handicapovanými klienty

Doporučená literatura:

1. VENGLÁŘOVÁ, M. , MAHROVÁ, G. *Komunikace pro zdravotní sestry*, Praha: Grada, 2006. ISBN -80-247-1262-8.

Anatomie a fyziologie

Obsah modulu:

- Stavba buňky, fyziologie buňky, funkční morfologie tkání
- Roviny, osy, základní směry pro orientaci na lidském těle
- Stavba, spojení kostí, skelet
- Stavba příčně pruhovaného svalu, přehled svalových skupin
- Fyziologie svalové tkáně
- Anatomie srdce, přehled artérií, vén a kapilárního systému
- Fyziologie srdce a krevního oběhu
- Krev, složení krve, krevní skupiny, krvetvorba, fyziologie krve
- Lymfatický systém, fyziologie lymfatického systému
- Imunitní systém, fyziologie imunitního systému
- Anatomie dýchacího ústrojí
- Fyziologie dýchacího ústrojí, fyziologie dýchání
- Anatomie trávicího ústrojí, topografické poměry v dutině břišní, žlázy s vnější sekrecí
- Fyziologie trávicího systému, fyziologie trávení a vstřebávání
- Anatomie a fyziologie močového ústrojí, pohlavní ústrojí muže
- Fyziologie ledvin, acidobazická rovnováha tělesných tekutin
- Anatomie pohlavního ústrojí ženy, topografické poměry v malé pánvi
- Fyziologie pohlavního ústrojí ženy
- Oplození, vývoj embrya a plodu, placenta, fyziologie těhotenství
- Anatomie a fyziologie kůže
- Anatomie velkých žláz s vnitřní sekrecí, hormonální regulace organismu
- Termoregulace
- Anatomie nervové soustavy
- Fyziologie nervové činnosti
- Anatomie a fyziologie smyslových orgánů

Doporučená literatura:

1. DYLEVSKÝ, I. *Somatologie*. Olomouc: Epava, 2000. ISBN 80-86297-05-5
2. DYLEVSKÝ, I., *Základy funkční anatomie člověka*. Praha: ČVUT, 2013. ISBN 978-80-01-05249-5.
3. ČIHÁK, R., *Anatomie 1*. Praha: Grada, třetí upravené a doplněné vydání, 2011. ISBN 978-80-247-3817-8.
4. ČIHÁK, R., *Anatomie 2*. Praha: Grada, třetí upravené a doplněné vydání, 2013. ISBN 978-80-247-4788-0.
5. ČIHÁK, R., *Anatomie 3*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-1132-X.

Biochemie

Obsah modulu:

- Biochemie a klinická biochemie, diagnostický a terapeutický význam, biologický materiál
- Aminokyseliny a bílkoviny – stavba, funkce, laboratorní stanovení
- Sacharidy – dělení, stavba, funkce metabolismus, laboratorní stanovení
- Lipidy – dělení, stavba, funkce metabolismus, laboratorní stanovení
- Voda, ionty, acidobazická rovnováha, metody stanovení, interpretace
- Enzymy – dělení, funkce
- Hormony – dělení, funkce
- Preanalytická fáze laboratorních vyšetření, biorytmy
- Fyziologické meze základních biochemických parametrů, interpretace patologických výsledků
- Speciální biochemická vyšetření – funkční testy, POCT
- Základní metody biochemických vyšetření
- Interpretace výsledků biochemické analýzy v praxi
- Metabolické pochody a jejich poruchy
- Biochemie vybraných skupin přírodních látek

Doporučená literatura

1. KOOLMAN, J., RÖHM, K., H., *Barevný atlas biochemie*, Grada, 2012 ISBN 978-80-247-2977-0.
2. RACEK, J. *Klinická biochemie*. Praha: Galén, 2006. ISBN 80-7262-324-9.

Radiologie a nukleární medicína

Obsah modulu:

- Radiologie jako medicínský obor
- Biologické účinky ionizujícího záření, první pomoc, možnosti a principy radiační ochrany
- Základy fyziky ionizujícího záření, vlastnosti rtg. záření, tvorba rtg. obrazu
- Přístroje klasické rentgenologie
- Kontrastní látky, angiologická vyšetření, intervence, příprava pacienta/klienta
- Principy a indikace vyšetření počítačovou tomografií, postprocesingové (metody- rekonstrukce obrazu 2D, 3D, příprava pacienta/klienta)
- Principy ultrasonografických vyšetření a jejich aplikace, příprava pacienta/klienta
- Principy a indikace vyšetření magnetickou rezonancí, příprava pacienta/klienta
- Radionuklidová diagnostika
- Radioterapie- principy, přístrojová technika, ozařovací technika u jednotlivých typů nádorů
- Osteodenzitometrie
- Dokumentace vedená na pracovištích se zdrojem ionizujícího záření
- Ochrana zdraví obyvatelstva při úniku radioaktivních látek (radiační ochrana)

Doporučená literatura:

1. SEIDL, Z. a kol., *Radiologie pro studium a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4108-6.

Odborná latinská terminologie

Obsah modulu:

- Latinská abeceda, délka slabik, přízvuk
- Výslovnost
- Tvarosloví
- Substantiva I.-V deklinace
- Slovesa I.-IV. konjugace, sloveso esse
- Adjektiva I., II., III. deklinace, participia přítomného
- Číslovky základní 1 – 100, řadové 1 – 20, číslovky podílné a násobné
- Substantiva řeckého původu
- Latinské a řecké prefixy a sufixy, slova složená
- Práce s odborným textem, lékařským slovníkem a jinými jazykovými příručkami
- Receptura, diagnóza
- Nácvik aktivního užívání latinské terminologie v odborné komunikaci s důrazem na terminologii

Doporučená literatura:

1. SVOBODOVÁ, D. *Terminologiae medicae vestibulum*, Praha, 2002.

Informační systémy ve zdravotnictví

I. Informatika

- Význam informačních a komunikačních technologií v současné společnosti, ve zdravotnictví a ošetrovatelské praxi
- Využití počítačů ve zdravotnickém systému, ochrana a zabezpečení dat

II. Výpočetní technika

Komunikace s PC:

- operační systém
- ovládání moderních periferních zařízení

Aplikace software se zaměřením na formální stránku absolventské práce:

- textové editory
- tabulkové procesory
- prezentační programy
- grafické programy
- multimedia
- počítačové sítě
- architektura, typy, uživatelské ovládání

Zdravotnické informační systémy v návaznosti na praxi ve zdravotnických zařízeních:

- nemocniční informační systém (terminál, centrální evidence, fronty, složky)
- informační systémy odborných ambulancí
- informační systémy praktických lékařů
- všeobecné datové a informační systémy, překlady z cizích jazyků
- internet – vyhledávání – překlady
- zdravotnické a medicínské informační systémy

III. Statistika

- význam statistiky – příklady statistických šetření ve zdravotnictví,
- základní pojmy statistiky (znak, statistický soubor, výběrové metody, charakteristiky úrovně, charakteristiky variability)
- užití statistických funkcí tabulkových kalkulátorů popř. statistického software

Doporučená literatura

1. MUNZ, J., *Informační technologie ve zdravotnictví – informační systémy*. Praha: ČVUT, 2011. ISBN 978-80-01-04720-0.
2. ROUBAL, P., *Informatika a výpočetní technika pro střední školy*. Praha: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-2513-228-9

Teorie ošetřovatelství, Ošetřovatelství

Obsah modulu:

- Historie medicíny a ošetřovatelství
- Historie vzdělávání sester
- Sesterské organizace, historie, současnost
- Charakteristika ošetřovatelství jako vědní disciplíny, její filozofie, para a metaparadigma ošetřovatelství
- Cíle a trendy ve vývoji, obory
- Formy a metody ošetřovatelské péče
- Role sestry a její postavení v multidisciplinárním týmu
- Ošetřovatelské teorie a modely a jejich aplikace v ošetřovatelském procesu a v praxi
- Ošetřovatelská dokumentace dle jednotlivých modelů
- Mezinárodní aktivity směřující k transformaci zdravotnictví a ošetřovatelské péče
- Regulační a registrační systém
- Profesní vzdělávání a kompetence zdravotnických pracovníků nelékařské profese

Doporučená literatura:

1. FARKAŠOVÁ, D. a kol. *Ošetřovatelství - teorie*. Martin: Osveta, 2006. 1.vyd. ISBN 80-8063-227-8.
2. KUTNOHORSKÁ, J. *Historie ošetřovatelství*. Praha: Grada, 2010, 1.vyd. ISBN 978-80-247-3224-4.
3. MAREČKOVÁ, J. *Ošetřovatelské diagnózy v NANDA doménách* Praha: Grada, 2006. 1. vyd., 264s. ISBN 80-247-1399-3.
4. PAVLÍKOVÁ, S. *Modely ošetřovatelství v kostce*. Praha: Grada, 2006, 1.vyd. ,152 s. ISBN 80-247-1211-3.
5. PLEVOVÁ, I. *Ošetřovatelství I.*, Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-3557-3

Ošetrovatelské postupy

Obsah modulu:

- Péče o prostředí pacienta/klienta, ošetrovací jednotka a její vybavení, klasifikace základních ošetrovacích jednotek
- Obvazový materiál a obvazová technika
- Péče o nemocniční lůžko, pomocná zařízení lůžka
- Vyšetrovací a léčebné polohy, mobilita pacienta
- Prevence nozokomiálních nákaz, bariérový systém ošetrovatelské péče, dezinfekce, sterilizace
- Zdravotnické prostředky, rozdělení, druhy
- Péče o hygienu dětí a dospělých
- Ošetření klienta s proleženinami, opruženinami, prevence
- Sledování fyziologických funkcí
- Péče o výživu dětí a dospělých
- Péče o vyprazdňování moče a stolice u dětí a dospělých
- Perorální aplikace léků
- Místní aplikace léků
- Oxygenoterapie
- Parenterální aplikace léků
- Infúzní terapie
- Transfuze
- Odběr biologického materiálu
- Chirurgické ošetrovatelské postupy
- Péče o rány, management ošetrování ran
- Péče o klienta se stomií, management ošetrování stomií
- Příjem, překlád, propuštění nemocného
- Vizita
- Péče o tělo zemřelého

Doporučená literatura:

1. MAREČKOVÁ, J., JAROŠOVÁ, D. *NANDA domény v posouzení a diagnostické fázi ošetrovatelského procesu*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2005. ISBN 80-7368-058-0.
2. MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, M. HERNOVÁ, R., ZAJIČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetrovatelské péče I*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-1442-6.
3. MIKŠOVÁ, Z., FRONKOVÁ, R. ZAJIČKOVÁ, M. *Kapitoly z ošetrovatelské péče II*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. ISBN 80-247-1443-4.
4. VYTEJČKOVÁ, R., SEDLÁŘOVÁ, P., WIRTHOVÁ, V. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné I*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3419-4.
5. VYTEJČKOVÁ, R., SEDLÁŘOVÁ, P., WIRTHOVÁ, V. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné II*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3420-0.
6. VYTEJČKOVÁ, R., SEDLÁŘOVÁ, P., WIRTHOVÁ, V., 2011. *Ošetrovatelské postupy v péči o nemocné III*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3421-7.
7. TRACHTOVÁ, E. *Potřeby nemocného v ošetrovatelském procesu*. Brno: IDVZP, 2001. ISBN 80-7013-324-4.

Ošetrovatelský proces a potreby človeka

Obsah modulu:

- Klasifikace lidských potřeb, hierarchie, charakteristika
- Potreby klienta/pacienta v ošetrovatelském procese
- Využití poznatků o potřebách lidí v práci sestry
- Potreby fyziologické (potřeba pohybu, čistoty, výživy, vyprazdňování, spánku, kyslíku, sexuální potřeba)
- Potreby jistoty a bezpečí
- Potreby sounáležitosti a lásky
- Potreby uznání a sebeúcty
- Potreby kognitivní
- Potreby estetické
- Potreby seberealizace
- Ošetrovatelský proces, vývoj, charakteristika
- Fáze ošetrovatelského procesu (zhodnocení zdravotního stavu klienta, ošetrovatelská diagnostika, plánování ošetrovatelské péče, realizace péče podle plánu, vyhodnocení výsledků péče)

Doporučená literatura:

1. FARKAŠOVÁ a kol. *Ošetrovatelství – teorie*. Martin: Osveta, 2006. 1.vyd. ISBN 80-8063-227-8.
2. MAREČKOVÁ, J. *Ošetrovatelské diagnózy v NANDA doménách*. Praha: Grada, 2006.1.vyd., 72s.ISBN 80-247-1399-3
3. TRACHTOVÁ, E. *Potreby nemocného v ošetrovatelském procese*. Brno: IDVZP, 2001ISBN 80-7013-324-4.
4. Kolektiv. *Průvodce ošetrovatelskou dokumentací od A do Z*. Praha: Grada, 2002. ISBN 80-247-0278-9.